

กระบวนการและผลของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการสอน
: พหุกรณีศึกษาของครูนักวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษา

นางสาวธิดดา คำทองงาม

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-696-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE CLASSROOM ACTION RESEARCH PROCESS AND RESULTS ON
TEACHING BEHAVIOR : A MULTICASE STUDY OF RESEARCHER TEACHERS
IN ELEMENTARY SCHOOLS**

Miss Ladda Dampholngam

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Research**

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-638-696-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ กระบวนการและผลของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีต่อ

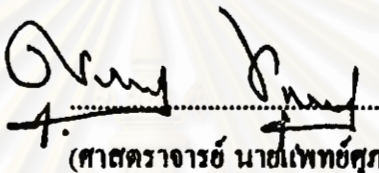
พฤติกรรมการสอน : พฤติกรรมศึกษาของครูนักวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษา

โดย นางสาวธิดดา คำทองาม

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์

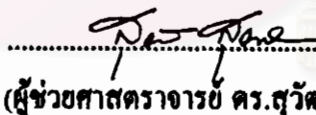
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม

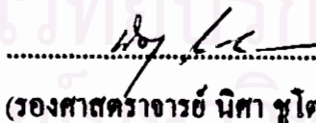
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

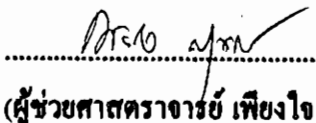

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นิตา ชูโต)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เทียงใจ สุขโรจน์)

ถัคคค ค้ำพลงม : กระบวนกรและผลของกรทำวิจัยปฏิบัติกรในชั้นเรียนที่มีผลต่อพฤติกรรมกรสอน : พหุกรณีศึกษของครุนักวิจัยในโรงเรียนประถมศีกษ (THE CLASSROOM ACTION RESEARCH PROCESS AND RESULTS ON TEACHING BEHAVIOR : A MULTICASE STUDY OF RESEARCHER TEACHERS IN ELEMENTARY SCHOOLS)
อ.ที่ปริกษ : ผศ.คร.สุวฒนฯ สุวฒนเขตนคคม, 162 หน้า. ISBN 974-368-696-4.

กรวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศีกษกระบวนกรและผลของกรทำวิจัยปฏิบัติกรในชั้นเรียนที่มีต่อพฤติกรรมกรสอนของครุนักวิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารจัดการชั้นเรียนและผู้จัดกิจกรรมกรเรียนกรสอน และศีกษพฤติกรรมของครุที่มีผลต่อกรทำวิจัยปฏิบัติกรในชั้นเรียน โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพแบบพหุกรณีศีกษฯ กรณีศีกษฯ ทั้ง 3 กรณี เป็นครุที่ปฏิบัติงนในโรงเรียนประถมศีกษฯ ในภคตะวันออกเฉียงเหนือ กรณีที่ 1 เป็นครุที่สนใจวิจัยปฏิบัติกรในชั้นเรียนแต่ยังไม่ได้ทำวิจัยปฏิบัติกรในชั้นเรียน กรณีที่ 2 เป็นครุที่ริเริ่มทำวิจัยปฏิบัติกรในชั้นเรียน กรณีที่ 3 เป็นครุนักวิจัย

ผลการวิจัยพบว่ กระบวนกรและผลของกรทำวิจัยปฏิบัติกรในชั้นเรียน สนับสนุนให้ครุนักวิจัยเกิดความคิด ความมั่นใจในผลการท้งนและเป็นแรงจูงใจให้ท้งนวิจัยเพื่อพัฒนากรเรียนกรสอน อันสืบเนื่องไปยังลักษณะและพฤติกรรมของครุ คือความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความสนใจในการค้นคว้ การเห็นโอกาสของการเรียนรู้ ความสนใจในการสังเกตและบันทึก ความเอาใจใส่นักเรียน และมีความรับผิดชอบในงนครุ

ทั้งนี้ กระบวนกรและผลของกรวิจัยปฏิบัติกรในชั้นเรียน ทำให้ครุนักวิจัยมีพฤติกรรม (1) เป็นผู้ร่วมเรียนรู้กับศิษย์และเป็นกัลยาณมิตรของศิษย์ (2) จัดกิจกรรมกรเรียนกรสอนโดยมีนักเรียนเป็นศูนย์กลางกรเรียนรู้ (3) มีความยืดหยุ่นทั้งเนื้อหา กิจกรรม สื่อกรเรียน (4) เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้มามีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมกรเรียนกรสอน (5) มีความเข้ใจนักเรียนมากยิ่งขึ้นทั้งในด้านปัญหาและพฤติกรรมของนักเรียน อันนำไปสู่สัมพันธภาพที่ดีระหว่างครุกับนักเรียน (6) การให้ค้ำแนะน้และส่งเสริมนักเรียนได้ตรงต้งตามค้งงนและความสามารถ

ภคควิษฯ วิจัยกรการศีกษฯ
ศษววิษฯ วิจัยกรการศีกษฯ
ปีกรการศีกษฯ 2540

ลายมือชื่อ นิสิต
ลายมือชื่อ อจกรรยที่ปริกษฯ
ลายมือชื่อ อจกรรยที่ปริกษฯ ร่วม

#3971507227: MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH

KEY WORD: CLASSROOM ACTION RESEARCH PROCESS / CLASSROOM ACTION RESEARCH RESULTS / TEACHING BEHAVIOR / RESEARCHER TEACHERS

LADDA DAMPHOLNGAM : THE CLASSROOM ACTION RESEARCH PROCESS AND RESULTS ON TEACHING BEHAVIOR : A MULTICASE STUDY OF RESEARCHER TEACHERS IN ELEMENTARY SCHOOLS. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. SUWATTANA SUWANKATNIKOM, Ph.D. 162 pp. ISBN 974-638-696-4.

The purposes of this research were to study process and results of the classroom action research that impacted upon teaching behavior of the researcher teachers with respect to the executive and the interactive functions of teaching. It was also intended to study teacher behavior that enhanced to the conducting of the classroom action research. Using the qualitative approach, a multicase study was employed as the research strategy. The three cases of elementary school teachers in Northeast region were identified under investigation as a teacher of potential for classroom action research but still of no experience, a teacher of some experienced in classroom action research and a experienced researcher teachers.

The findings were as follows: The process and results of the classroom action research supported the teachers in gaining confidence and pride in their accountability through the research results. These intrinsic reward motivated them to run classroom action research for teaching improvement and achieved of becoming a curiosity person, interested in studying observing as well as note-taking, seeing learning opportunities, caring for students and responsibility in teacher's tasks.

The process and results of the classroom action research supported the teachers (1) to be a learner along with the students and becomes their 'preccious friend'. (2) This in turn provided student center instructional. (3) Allowed flexibility to the learning content, activities and instructional media and (4) gave parents opportunities to participate in instructional planning. (5) The teachers understood problems and behaviors of their students which resulted in good relationship among them. (6) Teaching and guidance were corresponded to students' needs and abilities.

ภาควิชา..... ศึกษาศาสตร์

สาขาวิชา..... ศึกษาศาสตร์

ปีการศึกษา..... 2540

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา และทุกคนในครอบครัวที่ให้ความรัก ความห่วงใยและเป็นกำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิวัฒนา สุวรรณเขตนิกม ผู้ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญที่ช่วยกรุณาชี้แนะ ให้การดูแลเอาใจใส่ในการทำวิทยานิพนธ์โดยตลอดด้วยความอดทนจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ นิสา ชูโค เป็นอย่างยิ่ง ในการให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือแก้ไขการใช้ภาษา และขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย ที่ให้ข้อเสนอแนะและคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์จากการเรียนวิชาสัมมนาการวิจัย นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาวิจัยการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ กรณีศึกษาทั้ง 3 กรณีศึกษาที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทางการศึกษาแก่ผู้วิจัย รวมทั้งคณาจารย์ นักเรียน และบุคคลในครอบครัวของทั้ง 3 กรณีศึกษา ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและให้ความสะดวกในการทำวิจัย และขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัย

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเพื่อนนิสิตภาควิชาวิจัยการศึกษาทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิจัยด้วยดีตลอดมา

ดัดดา คำพลงาม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๘
สารบัญ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๑๑
สารบัญภาพ.....	๑๒
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ตอนที่ 1 การพัฒนาครูกับการวิจัย.....	8
ตอนที่ 2 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.....	12
ตอนที่ 3 การวิจัยแบบพหุกรณีศึกษา.....	19
ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
การเลือกกรณีศึกษาและเหตุผลในการเลือกกรณีศึกษา.....	33
การเตรียมตัวทำงานภาคสนาม.....	35
ข้อมูลที่ต้องการศึกษา.....	36
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
แผนการเข้าถึงข้อมูล.....	38
การสร้างความสัมพันธ์.....	39
แหล่งของข้อมูล.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือ.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การตรวจสอบข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
การนำเสนอข้อมูล.....	53
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 ภูมิหลังของกรณีศึกษา.....	54
ตอนที่ 2 กระบวนการและขั้นตอนของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.....	81
ตอนที่ 3 กระบวนการและผลของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีต่อ พฤติกรรมการสอน.....	95
ตอนที่ 4 พฤติกรรมที่มีผลต่อการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.....	122
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	135
อภิปรายผลการวิจัย.....	140
ข้อเสนอแนะ.....	146
รายการอ้างอิง.....	148
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.....	154
ภาคผนวก ข.....	156
ภาคผนวก ค.....	158
ภาคผนวก ง.....	159
ภาคผนวก จ.....	161
ประวัติผู้วิจัย.....	162

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 เวลาและกิจกรรมในการรวบรวมข้อมูลและกิจกรรมการวิจัย.....	44
4.1 ประวัติการทำงานของครุณิรันคร์.....	57
4.2 ประวัติการทำงานของครูแก้วตา.....	66
4.3 ประวัติการทำงานของครูศิริ.....	76
4.4 ขั้นตอนการพัฒนาการทำวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียนสู่การเป็นครุณักวิจัย.....	82

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

แผนภาพที่

หน้า

2.1 กิจกรรมการวิเคราะห์ข้อมูล..... 26

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย